

[Finansministeren]

kret bør indføres på de enkelte serviceområder, så offentlige merudgifter kan undgås.

På vigtige områder er gennemførelsen af valgfrihed og konkurrence godt i gang. En række yderligere generelle skridt kan tages – og herudover er der mulighed for, at de enkelte kommuner kan gå videre med forsøg:

Børnepasning

På børnepasningsområdet har forældrene med indførelsen af forældre styrede puljeordninger, deltidsoordninger, stordagpleje og ændrede åbningstider m.v. fået bedre muligheder for at vælge mellem forskellige pasningstilbud. I landets kommuner er man i fuld gang med at udnytte de nye muligheder for at tilrettelægge fleksible pasningstilbud.

Med regeringens forslag om forældrebestyrelser i kommunale daginstitutioner m.v. er der samtidig taget skridt til at føre decentraliseringen igennem til institutionsniveauet.

Et næste skridt vil være at sikre børnefamilierne frit valg mellem konkurrerende offentlige, private og netværksbaserede børnepasningsordninger. Det er nærliggende også at overveje ordninger baseret på persontilskud til forældrene.

Hvis valgfriheden kombineres med ændrede betalingsregler, der sikrer bedre omkostningsmæssige signaler, kan der samtidig inden for samme udgiftsramme skabes flere pladser, og ventelisterne på offentlig børnepasning kan reduceres.

Ældreservice

På ældreområdet er mulighederne for at vælge plejehjem og ældreboliger m.v. i en anden kommune forbedret afgørende med den ændring af bostandsloven, som Folketinget vedtog i marts i år.

Der skal brydes med den umyndiggørelse og »kassetænkning«, der i nogle tilfælde har resulteret i en faktisk forskelsbehandling af ældre, der ønsker at flytte fra én kommune til en anden. Kommunegrænserne må ikke være barrierer for de ældres frie valg af bopæl.

Der er nu også åbnet for forsøg med varierede, individuelt tilpassede servicetilbud for ældre. Disse muligheder bør udnyttes fuldt ud.

Næste skridt må være at indføre fuld valgfrihed for hjælp i hjemmet, så den ældre får mulighed for at vælge mellem flere forskellige leverandører af hjemmehjælpsydelse og mellem et varieret udbud af løsninger. Også her skal man kunne vælge mellem offentlige og private løsninger.

Sundhed

På sygehusområdet er et friere sygehusvalg under etablering både gennem regeringens forslag til ny sundhedslov og gennem det samarbejde, der er etableret mellem en række amter om frit sygehusvalg på tværs af amtsgrænserne.

Det frie valg behøver ikke at føre til vækst i sygehusudgifterne. Sygehusvæsenet vil fortsat være underlagt en økonomisk rammestyrelse. Inden for disse rammer skal der være en omhyggelig lægelig visitation af den enkelte patients behandlingsbehov. Det er et ledelsesmæssigt ansvar, at patienterne får den nødvendige og rigtige behandling – og at der ikke finder overbehandling sted.

Uddannelse

Konkurrencemodellen med frit brugervalg, taxameterfinansiering pr. årselev og stor selvstændighed til de enkelte institutioner er i dag gennemført på erhvervsskoleområdet. Og også på folkeskole- og gymnasieområdet er udviklingen kommet meget langt.

I folkeskolen kan kommunerne indføre frit skolevalg, og forældrene har fået ret til at få deres barn i en hvilken som helst skole i kommunen, hvis der er plads og det ikke koster ekstra for kommunen. De private skoler – som vi her i landet har en lang tradition for – sikrer samtidig borgerne et reelt alternativ.

Med indførelsen af skolebestyrelser i folkeskoler og gymnasier har forældrene fået direkte indflydelse på driften af den enkelte institution.

Den øgede valgfrihed og forældreindflydelse har uden tvivl bidraget til den positive udvikling, vi ser i disse år, hvor uddannelsesinstitutionerne i stigende grad orienterer sig mod deres brugere, undersøger, hvad brugerne har behov for, og indretter deres serviceydelse efter efterspørgslen.

På folkeskoleområdet er det næste naturlige skridt at indføre frit skolevalg i alle kommuner